

Munisipaliteit Beaufort-Wes

Kennisgewing nr. 36/2005

Die Raad van die Munisipaliteit van Beaufort-Wes publiseer die onderstaande Elektrisiteitsvoorsieningsverordening vir algemene kennisname:

ELEKTRISITEITSVOORSIENINGSVERORDENING

INLEIDING

AANGESIEN die Munisipaliteit van Beaufort-Wes ingevolge die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika (Wet 108 van 1996) wetgewende bevoegdheid het

EN AANGESIEN die Munisipaliteit die reg het om aangeleenthede met betrekking tot elektrisiteitsvoorsiening deur die Munisipaliteit in sy jurisdiksie gebied te reël en reguleer,

Verorden die Munisipaliteit van Beaufort-Wes soos volg –

Doel van Verordening

- Om voorsiening te maak vir die lewering van elektrisiteit aan inwoners in die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om sodanige voorsiening van elektrisiteit te reguleer.

WOORDBEPALING

1. In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken: -

"aansitstroom van motor" ten opsigte van wisselstroommotors die wortel van die gemiddelde kwadraatwaarde van die simmetriese stroom wat deur 'n motor geneem word wanneer dit krag ontvang teen die aangeslaande spanning met die aansitter in die aansitposisie en die rotor gesluit;

"bewoner" ten opsigte van enige perseel –

- ^La) enige persoon wat werklik sodanige perseel okkupeer;
- ^Lb) enige persoon wat wetlik daarop geregtig is om sodanige perseel te okkupeer;
- ^Lc) in 'n geval waar sodanige perseel onderverdeel is en aan loseerders of verskeie huurders verhuur word, die persoon wat die huurgeld wat deur sodanige

loseerders of huurders betaalbaar is, ontvang ongeag of dit vir sy eie rekening is of as agent vir enige persoon wat daarop geregtig is of 'n belang daarby het, of

- ^Ld) enige persoon in beheer van sodanige perseel of wat verantwoordelik is vir die bestuur daarvan, met inbegrip van die agent van enige sodanige persoon wanneer hy/sy afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika, of as sy/haar verblyfplek onbekend is;

"bewys" die noodsaaklike element van 'n stelsel vir die meet van voorafbetaalde elektrisiteit wat gebruik word om inligting van 'n verkooppunt na 'n voorafbetaalmeter oor te dra en omgekeerd;

"diensaansluiting" alle kables en toerusting wat nodig is om die hooftoevoerleiding aan die verbruiker se elektriese installasies by die punt van lewering te koppel;

"diensbeskermingstoestel" enige sekering of stroombreker wat geïnstalleer is vir die doel om die munisipaliteit se toerusting te beskerm teen oorbelasting of foute wat in die installasie of op die interne diensaansluiting voorkom;

"eienaar" ten opsigte van 'n perseel die persoon in wie die wetlike titel daartoe vestig, mits –

- ^La) in die geval van onroerende eiendom –

- (i) dit vir 'n tydperk van nie minder as 50 jaar verhuur is nie, ongeag of die huurkontrak geregistreer is of nie, die huurder daarvan, of
- (ii) dit voordelig geokkupeer word ingevolge 'n serwituut of reg gelyksoortig daaraan, die bewoner daarvan;

- ^Lb) indien die eienaar wat hierbo omskryf is –

- (i) oorlede of insolvent is, sy boedel tot die voordeel van sy krediteure aangewys het, deur 'n hofbevel onder kuratele geplaas is of 'n maatskappy is wat ontbind word of wat onder geregtelike bestuur is, die persoon in wie die administrasie van sodanige eiendom vestig as eksekuteur, administrateur, trustee, gevolmagtigde, kurator, likwidateur of geregtelike bestuurder, wat ook al die geval mag wees, of
- (ii) afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika, of as sy adres nie aan die raad

bekend is nie, enige persoon wat as agent of andersins die huur ten opsigte van sodanige perseel ontvang of daarop geregtig is, en

(iii) indien die raad nie in staat is om te bepaal wie sodanige persoon is nie, die persoon wat geregtig is op voordelige gebruik van sodanige eiendom,

sal geag word die eienaar daarvan te wees, met uitsluiting van die persoon in wie die wetlike titel daarop gevestig is;

"elektriese installasie" 'n elektriese installasie soos omskryf in die Regulasies;

"elektriese kontrakteur" 'n elektriese kontrakteur soos omskryf in die Regulasies;

"geakkrediteerde persoon" 'n persoon wat ingevolge die Regulasies geregistreer is as 'n elektriese toetser vir enkelfasige krag, 'n installasie-elektrisiën of 'n meester-installasie-elektrisiën, wat die geval ook al mag wees;

"gereedheidstoevoer" 'n alternatiewe elektrisiteitsvoorsiening wat nie gewoonlik deur die verbruiker gebruik word nie;

"hoë spanning" die stel nominale spanningsvlakke wat in kragstelsels gebruik word vir massatransmissie van elektrisiteit tussen $44\text{kV} < U_n \leq 220\text{ kV}$. [SABS 1019];

"hooftoevoerleiding" enige deel van die munisipaliteit se elektrisiteitsnetwerk;

"konvensionele meter" 'n meter waar 'n rekening na die verbruik van elektrisiteit uitgereik word;

"lae spanning" die stel nominale spanningsvlakke wat gebruik word vir die verspreiding van elektrisiteit en waarvan die boonste grens gewoonlik aanvaar word as 'n wspanning van 1000V (of 'n gs-spanning van 1500 V). [SABS 1019];

"medium spanning" die stel nominale spanningsvlakke wat bo lae spanning en onder hoë spanning lê, tussen $1 \text{ kV} < U_n \leq 44 \text{ kV}$. [SABS 1019];

"meter" 'n toestel wat die vraag na en/of die verbruik van elektriese energie bepaal en sluit konvensionele en voorafbetaalmeters in;

"motorontwerpvermoë" die maksimum aaneenlopende kW-uitset van 'n motor soos aangetoon op die vervaardiger se aanslagplaatjie;

"motorlading, totale gekoppelde" die totaal van die kW-insetbedryfsvermoë van al die individuele motors wat aan 'n installasie gekoppel is;

"Munisipaliteit" die Munisipaliteit van Beaufort Wes ingestel ingevolge Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000;

"perseel" enige grond of enige gebou of struktuur bo of onder grondvlak, en sluit enige voertuig, vliegtuig of vaartuig in;

"punt van lewering" die punt wat deur die raad bepaal word en waar elektrisiteit aan enige perseel deur die munisipaliteit gelewer word;

"punt van meting" die punt waar die verbruiker se elektrisiteitsverbruik gemeet word en wat kan wees by die leweringpunt of by enige ander punt in die verspreidingsstelsel van die munisipaliteit of die elektriese installasie van die verbruiker, soos gespesifiseer deur die raad; met dien verstande dat al, en slegs, die verbruikers se elektrisiteitsverbruik gemeet sal word;

"punt van verbruik" 'n punt van verbruik soos omskryf in die Regulasies;

beteken "raad" die Munisipale Raad van Beaufort-Wes en/of enige komitee van die raad, Uitvoerende Burgemeester, Uitvoerende Burgemeesterskomitee of beampte aan wie die raad die bevoegdhede funksies en pligte wat by die raad berus, wettig gedelegeer het;

"Regulasies" Regulasies opgestel ingevolge die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), soos gewysig;

"sertifikaat van voldoening" 'n sertifikaat wat ingevolge die Regulasies deur 'n geakkrediteerde persoon ten opsigte van 'n elektriese installasie of 'n gedeelte van 'n elektriese installasie uitgereik is;

"spanning" die wortel van die gemiddelde kwadraatwaarde van elektriese potensiaal tussen twee geleiers;

"tarief" die munisipaliteit se tarief vir die lewering van elektrisiteit;

"toepaslike standaardspesifikasie" die standaardspesifikasie soos genoem in Bylae 1 wat by hierdie verordening aangeheg is;

"veiligheidsstandaard" die Praktykkode vir die Bedrading van Persele, SABS 0142, geïnkorporeer in die Regulasies;

"verbruiker" ten opsigte van persele:

- ^Li) enige bewoner daarvan of enige ander persoon met wie die munisipaliteit 'n kontrak aangegaan het vir die lewering van elektrisiteit, of waar die munisipaliteit in werklikheid elektrisiteit lewer; of
- ^Lii) indien sodanige perseel nie geokkupeer is nie, enige persoon wat 'n geldige bestaande ooreenkoms met die munisipaliteit het vir die lewering van elektrisiteit aan sodanige perseel; of
- ^Liii) indien daar geen sodanige persoon of bewoner is nie, die eienaar van die perseel;

"vooruitbetaalmeter" 'n meter wat geprogrammeer kan word om die vloeï van vooraf gekoopte hoeveelhede energie in 'n elektriese stroom toe te laat.

Ander terme

2. Alle ander terme wat in hierdie verordening gebruik word, het, tensy anders vereis deur die konteks, die betekenis wat in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), soos gewysig, of die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), soos gewysig, daaraan geheg word.

Opskrifte en titels

3. Die opskrifte en titels in hierdie verordening sal nie 'n effek op die opstel daarvan hê nie.

ALGEMENE VOORWAARDES VAN DIE LEWERING VAN ELEKTRISITEIT

Die lewering van Elektrisiteitsdienste

4. Slegs die munisipaliteit sal binne sy regsgebied elektrisiteit lewer of 'n kontrak vir die lewering van elektrisiteit aangaan, met die uitsondering van daardie gebiede waar elektrisiteit deur Eskom gelewer word.

Lewering volgens ooreenkoms

5. Geen persoon sal elektrisiteit wat deur die munisipaliteit gelewer word, gebruik of geregtig wees op die gebruik daarvan, tensy of totdat sodanige persoon 'n skriftelike ooreenkoms vir sodanige lewering met die munisipaliteit aangegaan het nie, en sodanige ooreenkoms saam met die bepalings van hierdie verordening sal sodanige lewering in alle opsigte beheer. Indien 'n persoon elektrisiteitsvoorsiening gebruik sonder dat 'n ooreenkoms aangegaan is, sal hy of sy aanspreeklik wees vir die koste van die elektrisiteit wat gebruik is, soos bepaal in artikel 44 van hierdie verordening.

Betekening van kennisgewing

6. (1) Enige kennisgewing of ander dokument wat ingevolge hierdie verordening aan enige persoon beteken word, word beskou as beteken te wees -
- (a) wanneer dit persoonlik by daardie persoon afgelewer is;
  - (b) wanneer dit by die persoon se blyplek of besigheid in die Republiek gelaat is by 'n persoon wat oënskynlik bo die ouderdom van sestien jaar is;
  - (c) wanneer dit per geregistreerde of gesertifiseerde pos na daardie persoon se laaste bekende woon- of besigheidsadres in die Republiek gepos is en 'n bewys van die pos daarvan by die posdiens verkry is;
  - (d) indien daardie persoon se adres in die Republiek onbekend is, as dit aan daardie persoon se agent of verteenwoordiger in die Republiek beteken is op die manier waarvoor in paragraaf (a), (b) of (c) voorsiening gemaak is; of
  - (e) indien daardie persoon se adres en agent of verteenwoordiger in die Republiek onbekend is, as dit vertoon word op 'n opsigtelike plek op die eiendom of perseel, indien enige, waarmee dit verband hou.
- (2) Wanneer enige kennisgewing of ander dokument gemagtig moet word of aan die eienaar, bewoner of houer van enige eiendom of reg op enige eiendom beteken moet word, is dit voldoende as die persoon in die kennisgewing of ander dokument beskryf word as die eienaar, bewoner of houer van die betrokke eiendom of reg, en dit is nie nodig dat die persoon se naam genoem word nie.

Voldoening aan kennisgewings

7. Enige persoon aan wie 'n kennisgewing ingevolge hierdie verordening behoorlik uitgereik of beteken word, sal binne die tydperk wat in sodanige kennisgewing

gespesifiseer word, aan die voorwaardes voldoen.

Aansoek om die lewering van elektrisiteit

8. (1) Die voornemende verbruiker sal skriftelik op die voorgeskrewe vorm aansoek doen om die lewering van elektrisiteit. Die voorgeskrewe vorm is by die kantore van die munisipaliteit beskikbaar. Die benaderde belading, in kVA, van die installasie sal op die vorm genoem word. Sodanige aansoek sal so vroeg as moontlik gedoen word voordat die lewering van elektrisiteit verlang word om sodoende die werk van die munisipaliteit te vergemaklik.
- (1) 'n Aansoek om die lewering van elektrisiteit vir 'n tydperk van minder as een jaar sal beskou word as 'n aansoek om tydelike elektrisiteitsvoorsiening en sal oorweeg word volgens die diskresie van die raad, wat in so 'n geval enige spesiale voorwaardes waaraan voldoen moet word, kan spesifiseer.

Die verwerking van aansoeke om die lewering van elektrisiteit

9. Aansoeke om die lewering van elektrisiteit sal verwerk word en die lewering sal binne die tydperke wat in Nasionale Gerasionaliseerde Spesifikasie 047 gestipuleer word, beskikbaar gemaak word.

Gebruiksreg

10. (1) Die raad mag weier om 'n diensaansluiting bo of onder die grond te lê of op te rig op enige deurgang of grond wat nie in die munisipaliteit gevestig is nie of op enige privaat eiendom, tensy en totdat die voornemende verbruiker skriftelike toestemming en magtiging deur die eienaar van die genoemde privaat eiendom of deur die persoon in wie die wettige titel vir die grond of deurgang soos hierbo genoem, vestig, wat die geval ook al mag wees, vir die lê of oprigting van die diensaansluiting daarop, verkry en by die raad ingedien het.
- (2) Indien sodanige toestemming te eniger tyd teruggetrek word of indien die bogenoemde privaat eiendom of deurgang van eienaar verander en die nuwe eienaar weier om sodanige toestemming te verleen of om voort te gaan daarmee, sal die koste van enige veranderinge wat aan die diensaansluiting aangebring moet word sodat die lewering van elektrisiteit kan voortgaan, of

enige verwydering daarvan wat onder die omstandighede nodig mag wees, gedra word deur die verbruiker by wie se perseel die voorsiening van elektrisiteit voortgesit moet word.

Statutêre Serwituut

11. (1) Onderworpe aan die bepalings van subartikel (3) mag die munisipaliteit binne die munisipale gebied:
- (a) elektrisiteitsdienste lewer, vestig en in stand hou;
  - (b) elektrisiteitshooftoevoerleiding verkry, oprig, lê, uitbrei, vergroot, herlei, in stand hou, herstel, uit gebruik stel, sluit en vernietig;
  - (c) enige elektrisiteitshooftoevoerleiding bou, oprig of lê op, oor, deur, bo-oor of onder enige straat of vaste eiendom en die eienaarskap van sodanige hooftoevoerleiding sal in die munisipaliteit vestig;
  - (d) enigiets anders doen wat nodig of wenslik is vir of insidenteel, aanvullend of bykomstig is tot enige ander saak wat in paragraaf (a) tot (c) bedoel word.
- (2) Indien die munisipaliteit enige elektrisiteitshooftoevoerleiding bou, oprig of lê op, oor, deur, bo-oor of onder enige straat of vaste eiendom wat nie die eiendom van die munisipaliteit is nie, of nie onder die beheer van of bestuur van die munisipaliteit is nie, sal die munisipaliteit aan die eienaar van sodanige straat of eiendom vergoeding betaal, waaroor die eienaar en die munisipaliteit ooreenkom. In die afwesigheid van 'n ooreenkoms, sal dit deur arbitrasie of 'n geregshof bepaal word.
- 3) Die raad sal, voordat daar begin word met enige werk anders as herstel- of instandhoudingswerk aan of in verband met enige elektrisiteitshooftoevoerleiding op vaste eiendom wat nie deur die munisipaliteit besit of beheer word nie, aan die eienaar of bewoner van sodanige eiendom redelike kennis gee van die voorgenome werk en die datum waarop daar waarskynlik met sodanige werk begin sal word.

Reg van toegang om inspeksie te doen, te toets en/of instandhoudingswerk te doen

12. (1) Die raad sal toegang hê tot of oor enige eiendom vir die doel om –

- (a) enigiets te doen wat ingevolge hierdie verordening of enige ander wet deur die munisipaliteit gedoen moet word;
  - (b) enige verbruiksleiding en enigiets wat daarmee verband hou te inspekteer en te ondersoek;
  - (c) navraag te doen oor en ondersoek in te stel na enige moontlike bron van elektrisiteitsvoorsiening of die geskiktheid van vaste eiendom vir enige werk, skema of onderneming van die munisipaliteit en die maak van enige opname wat in verband daarmee nodig is;
  - (d) vas te stel of daar 'n oortreding van die bepalings van hierdie verordening of *enige ander wet* plaasvind of plaasgevind het, en
  - (e) om te verseker dat daar voldoen word aan die bepalings van hierdie verordening *of enige ander wet*.
- (2) Die munisipaliteit sal die aan enige persoon vergoeding betaal waarop die munisipaliteit en sodanige persoon ooreenkom, of indien daar nie 'n ooreenkoms is nie, soos wat deur middel van arbitrasie of deur 'n geregshof bepaal word, indien die persoon skade ly as gevolg van die uitoefening van die reg tot toegang soos bedoel in subartikel (1), behalwe waar die munisipaliteit gemagtig is om enige werk wat op die betrokke eiendom gedoen moet word op sodanige persoon of enige ander persoon se koste te doen of om op sodanige eiendom enige werk te doen en die koste daarvan van sodanige persoon of van enige ander persoon te verhaal.
- (3) Die raad mag, na skriftelike kennisgewing wat aan die eienaar of bewoner van enige eiendom beteken is, van sodanige eienaar of bewoner verlang om op die dag en tyd wat in sodanige kennisgewing genoem word, toegang tot sodanige eiendom te verleen aan 'n persoon en vir die doeleindes waarna in subartikel (1) verwys is.
- (4) Die raad mag sonder kennisgewing toegang tot en oor enige eiendom verkry en kan enige stappe doen wat na die mening van die raad nodig of wenslik mag wees as gevolg van 'n staat van oorlog of die voorkoms van enige ramp, noodtoestand of ongeluk.

Weiering of versuim om inligting te verskaf

13. Geen persoon sal weier of versuim om sodanige inligting te verstrek as wat redelik deur die raad van hom verlang kan word, of enige vals inligting aan enige sodanige

amptenaar te verskaf in verband met enige elektriese installasiewerk wat voltooi is of beoog word nie.

Weiering van toegang

14. Geen persoon sal opsetlik toegang aan enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit verhinder, belemmer, of weier of daarmee inmeng in die uitvoering van sy plig ingevolge hierdie verordening of van enige ander plig wat daaraan verbonde is of wat daarmee verband hou nie.

Onbehoorlike gebruik

15. Indien die gebruiker die elektrisiteit hanteer op 'n manier of gebruik vir enige doel waarvoor die raad redelike gronde het om te glo dit op 'n onbehoorlike of onveilige manier inmeng, of wat bereken word as op 'n onbehoorlike of onveilige manier in te meng met die doeltreffende lewering van elektrisiteit aan enige ander verbruiker, kan die raad, met of sonder kennisgewing, die elektrisiteitsvoorsiening diskonnekteer, maar sodanige elektrisiteitsvoorsiening sal herstel word sodra die oorsaak vir diskonneksie permanent reggestel of verwyder is. Die fooi, soos deur die raad voorgeskryf vir die diskonneksie en die heraansluiting, sal deur die verbruiker betaal word voordat die elektrisiteitsvoorsiening herstel word, tensy daar bewys kan word dat die verbruiker nie die elektrisiteit op 'n onbehoorlike of onveilige manier gebruik of mee gehandel nie.

Elektrisiteitstariewe

16. Afskrifte van tariewe is gratis beskikbaar by die munisipale kantore.

Deposito's

17. Die raad behou die reg voor om te vereis dat die verbruiker 'n bedrag geld inbetaal as sekuriteit vir die betaling van enige bedrae wat aan die munisipaliteit verskuldig is of verskuldig kan raak. Die bedrag van die deposito ten opsigte van elke elektrisiteitsinstallasie sal deur die raad bepaal word, en elke sodanige deposito kan verhoog word indien die raad die deposito wat gehou word as onvoldoende beskou. Sodanige deposito sal nie beskou word as betaling of gedeeltelike betaling van enige rekening vir die voorsiening van elektrisiteit vir die doel om enige afslag te kry waarvoor voorsiening gemaak is in die elektrisiteitstarief waarna in hierdie verordening

verwys word nie. By die staking van die elektrisiteitsvoorsiening, sal die bedrag van sodanige deposito, vry van enige rente, minus enige betalings wat aan die munisipaliteit verskuldig is, aan die verbruiker terugbetaal word.

Die betaling van heffings

18. (1) Die verbruiker sal aanspreeklik wees vir alle heffings wat in die voorgeskrewe tarief vir die elektrisiteitsdiens, soos goedgekeur deur die raad, verskyn. 'n Afskrif van die voorgeskrewe tarief is gratis verkrygbaar by die munisipaliteit.
- (2) Alle rekeninge sal geag word as betaalbaar te wees wanneer hulle deur die raad uitgereik word en elke rekening sal, op die voorkant daarvan, die betaaldatum en 'n waarskuwing vertoon wat aandui dat die elektrisiteitsvoorsiening afgesny kan word indien die koste ten opsigte van sodanige voorsiening na die betaaldatum nog nie betaal is nie.
- ^{L4}) 'n Fout of weglating op enige rekening of versuim om 'n rekening te lewer, sal nie die verbruiker onthef van sy verpligting om die korrekte bedrag te betaal vir die elektrisiteit wat aan die perseel voorsien is nie, en die onus sal op die verbruiker wees om homself tevrede te stel dat die rekening gelewer is in ooreenstemming met die voorgeskrewe tarief ten opsigte van die elektrisiteit wat aan die perseel gelewer is.
- ^{L5}) Waar 'n behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit die perseel besoek het met die doel om die elektrisiteitsvoorsiening ingevolge subartikel (2) te diskonnekteer en hy verhinder of verhoed word om sodanige diskonneksie te bewerkstellig, sal die voorgeskrewe fooi betaalbaar wees vir elke besoek wat nodig is vir die doel van sodanige diskonneksie.
- ^{L6}) Nadat elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van die nie-betaling van 'n rekening gediskonnekteer is, sal die voorgeskrewe fooie en enige bedrae wat betaalbaar is vir elektrisiteit wat verbruik is, betaal word voordat die elektrisiteitsvoorsiening weer aangesluit word.
- ^{L7}) 'n Toeslag soos deur die Raad bepaal word, op die gelde soos voorgestel in Art. 18 (1), word gehef op alle rekeninge van verbruikers ten opsigte van persele wat

buite die munisipaliteit geleë is.

- ^L8) Waar 'n verbruiker deur middel van 'n driefasige aansluiting by die hooftoevoer aangesluit is, moet die stroomdraende kapasiteit van die stroombreker in elke fase dieselfde wees.
- ^L9) Diensgelde word gebaseer op die gesamentlike kapasiteit van die stroombrekers wat in elke fase geïnstalleer is.
- ^L10) Indien 'n verbruiker verkies om van die een skaal na enige ander skaal oor te gaan, moet hy skriftelik kennis van een maand daarvan gee en vir 'n minimum tydperk van een jaar op sodanige ander skaal bly.

Rente op uitstaande rekeninge

- 19. Die raad kan rente hef op rekeninge wat nie teen die betaaldatum wat op die rekening verskyn, betaal is nie, teen 'n rentekoers soos van tyd tot tyd deur die raad goedgekeur.

Herverkoop van elektrisiteit

- 20. (1) Tensy anders gemagtig deur die raad, sal geen persoon elektrisiteit wat ingevolge 'n ooreenkoms met die munisipaliteit aan sy perseel voorsien word, verkoop of verskaf aan enige ander persoon of persone vir gebruik op enige ander perseel, of toelaat dat sodanige herverkoop of voorsiening plaasvind nie. Indien elektrisiteit herverkoop word vir gebruik op dieselfde perseel, sal sodanige herverkoop onderworpe wees aan die voorwaardes wat neergelê word in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), op voorwaarde dat die herverkoper toegelaat sal word om sy/haar werklike elektrisiteitskoste te verhaal, en met dien verstande dat hy/sy hierdie koste moet staaf indien daar van hom/haar verlang word om dit te doen.
- (2) Verder mag die herverkoper van elektrisiteit, ingevolge Regulasie 11.(3)(a) van die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), die administrasiekoste wat ten opsigte van die meet, lees en lewering van rekeninge aangegaan is, verhaal van die persoon aan wie elektrisiteit voorsien is, op voorwaarde dat die herverkoper op versoek van sodanige persoon sodanige inligting as wat hy/sy nodig mag hê om te bepaal of die administrasiekoste billik en redelik is, moet verskaf.

Die reg om elektrisiteitsvoorsiening te diskonnekteer

21.(1) Die raad sal die reg hê om sonder kennisgewing die voorsiening van elektrisiteit aan enige perseel te diskonnekteer indien die persoon wat daarvoor aanspreeklik is om vir sodanige voorsiening te betaal, versuim om enige gelde wat aan die munisipaliteit verskuldig is ten opsigte van die voorsiening van elektrisiteit wat hy in enige stadium van die munisipaliteit ten opsigte van sodanige perseel ontvang het, of waar enige bepaling van hierdie verordening en/of die Regulasies oortree word, op voorwaarde dat die raad die persoon 14 (veertien) dae kennis gegee het om die versuim reg te stel en die persoon versuim het om die wanbetaling reg te stel nadat hy/sy die kennisgewing ontvang het, of in die geval van 'n ernstige risiko vir 'n persoon of die eiendom, of soos beoog ingevolge Artikel 26 van hierdie verordening. Nadat die elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van die wanbetaling van rekeninge of die onbehoorlike of onveilige gebruik van elektrisiteit gediskonnekteer is, sal die fooi soos deur die raad voorgeskryf, betaalbaar wees.

(2) In die geval waar 'n installasie op 'n verbruiker se perseel onwettig geherkonnekteer is nadat dit voorheen wettig deur die raad gediskonnekteer is, of in die geval waar daar met die munisipaliteit se elektriese toerusting gepeuter is om te verhoed dat die meter die volle verbruik registreer, kan die elektrisiteitsvoorsiening fisies van daardie perseel verwyder word.

Nie-aanspreeklikheid van die Munisipaliteit

22. Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade, direk of indirek, wat 'n verbruiker ly as gevolg van die staking, onderbreking of enige ander abnormaliteit van die elektrisiteitsvoorsiening nie, tensy dit veroorsaak is deur nalatigheid aan die kant van die raad.

Lekkasie van elektrisiteit

23. Onder geen omstandighede sal enige korting toegestaan word ten opsigte van die rekening vir elektrisiteit wat voorsien en gemeet is ten opsigte van elektrisiteit wat vermors is as gevolg van lekkasie of enige ander fout in die elektriese installasie nie.

Onderbreking van elektrisiteitsvoorsiening

24. Die munisipaliteit onderneem nie om aandag te gee aan 'n onderbreking van die elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van 'n fout in die elektriese installasie van die verbruiker nie, tensy sodanige fout die gevolg is van die werking van die diensbeskermingstoestel van die munisipaliteit. Indien daar bevind word dat enige onderbreking van die elektrisiteitstoevoer die gevolg is van 'n fout in die elektriese installasie van die verbruiker of die verkeerde aanwending van apparaat wat in verband daarmee gebruik word, sal die raad die reg hê om die fooi, soos voorgeskryf deur die raad, ten opsigte van elke keer wat die elektrisiteitstoevoer herstel moes word, asook die koste ten opsigte van die aanvulling of herstel van enige skade wat as gevolg van sodanige fout of foutiewe gebruik soos hierbo gesê aan die hooftoevoerleiding en die meter veroorsaak is, van die verbruiker te verhaal.

Seëls van die Munisipaliteit

25. Die meter, diensbeskermingstoestelle en alle apparaat wat aan die munisipaliteit behoort, sal geseël of gesluit word deur die raad en geen persoon wat nie 'n behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit is nie, sal op enige manier of om enige rede hoegenaamd sodanige seëls of slotte verwyder, breek, beskadig of daarmee peuter of inmeng nie.

Peuter met verbruikersaansluitings of hooftoevoerleidings

26. (1) Geen persoon sal op enige manier of om enige rede hoegenaamd met enige meter of meettoerusting of verbruikersaansluitings of diensbeskermingstoestel of hooftoevoerleiding of enige ander toerusting van die Munisipaliteit peuter of inmeng nie.
- (2) Waar *prima facie* bewys bestaan dat 'n verbruiker en/of enige ander persoon subartikel (1) oortree het, sal die raad die reg hê om die elektrisiteitstoevoer onmiddellik en sonder vooraf kennisgewing aan die verbruiker, te diskonnekteer. Die persoon sal aanspreeklik wees vir alle gelde en heffings wat die raad vir sodanige diskonneksie hef.

- (2) Indien 'n verbruiker en/of enige persoon subartikel (1) oortree het en sodanige oortreding daartoe gelei het dat die meterlesing minder as die werklike verbruik toon, sal die raad die reg hê om die volle koste van die geskatte verbruik van die verbruiker te verhaal.

Beskerming van die Munisipaliteit se hooftoevoerleiding

27. (1) Geen persoon sal, buiten met die toestemming van die raad en onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat gestel mag word –
- (a) enige gebou, struktuur of ander voorwerp bou, oprig of lê of die bou, oprigting of lê daarvan toelaat, of bome of plante plant oor of in so 'n posisie of op so 'n manier dat dit met die hooftoevoerleiding inmeng of dit in gevaar stel nie;
  - (b) die grond bo, langs, onder of naby enige deel van die hooftoevoerleiding uitgrawe, oopmaak of verwyder nie;
  - (c) enige deel van die hooftoevoerleiding beskadig, in gevaar stel, verwyder of vernietig, of enigiets doen wat dit moontlik kan beskadig, in gevaar kan stel of kan vernietig nie;
  - (d) enige ongemagtigde konneksie maak aan enige deel van die hooftoevoerleiding of enige elektrisiteit van daar af herlei of veroorsaak dat elektrisiteit van daar af herlei word nie. Enige ongemagtigde konneksie of herleiding sal deur die raad verwyder word en die koste vir sodanige verwydering verhaal van die eienaar of okkupeerder van die perseel waarop die ongemagtigde konneksie gemaak is of van waar die herleiding gemaak is.
  - (e) Die eienaar of bewoner sal die hoogte van bome of die lengte van takke wat in die nabyheid van oorhoofse lyne uitsteek, beperk, of 'n manier van beskerming voorsien wat na die mening van die raad genoegsaam sal verhoed dat die boom met die geleiers inmeng indien die boom of 'n tak sou val of afgesaag sou word. Indien die eienaar sou nalaat om by hierdie

bepalings te hou, sal die raad die reg hê om na vooraf skriftelike kennisgewing, of te eniger tyd gedurende 'n noodsituasie, die bome of ander plantegroei op so 'n manier af te saag of in te kort dat dit aan die vereistes voldoen, en die raad sal daarop geregtig wees om die perseel vir hierdie doel te betree.

- 2) Die raad mag, na kennisgewing van minstens 14 dae, enige gebou, struktuur of ander voorwerp wat strydig met die bepalinge van hierdie verordening gebou, opgerig of gelê is, sloop, verander of op enige manier daarmee handel.
- 3) Die raad mag in die geval van 'n noodtoestand of ramp enigiets verwyder wat enige gedeelte van die elektrisiteitsverspreidingstelsel beskadig, belemmer of in gevaar stel of wat dit moontlik kan beskadig, belemmer, in gevaar kan stel of kan vernietig.

Die voorkoming van peutery met verbruikersaansluiting of hooftoevoerleiding

28. Indien die raad besluit dat dit nodig of wenslik is om spesiale voorsorg te tref om peutery met enige gedeelte van die hooftoevoerleiding, verbruikersaansluiting of diensbeskermingstoestel of meter of meettoerusting te voorkom, sal die verbruiker óf die nodige beskerming voorsien en installeer óf die koste verbonde aan sodanige beskerming wat deur die Munisipaliteit voorsien is, betaal.

Ongemagtigde aansluitings

29. Geen persoon anders as 'n persoon wat deur die raad spesifiek skriftelik daartoe gemagtig is, sal direk of indirek enige elektriese installasie of gedeelte daarvan koppel, probeer om dit te koppel of veroorsaak of toelaat dat dit aan die hooftoevoerleiding of verbruikersaansluiting gekoppel word nie.

Ongemagtigde heraanluitings

30. (1) Geen persoon anders as 'n persoon wat spesifiek skriftelik deur die raad daartoe gemagtig is sal enige elektriese installasie of installasies wat deur die raad gediskonnekteer is herkonnekteer, probeer om dit te herkonnekteer of veroorsaak of toelaat dat dit weer aan die hooftoevoerleiding of

verbruikersaansluiting gekonnekteer word nie.

- (2) Waar daar gevind word dat die elektrisiteitstoevoer wat voorheen gediskonnekteer is, geherkonnekteer is, sal die verbruiker wat die elektrisiteitstoevoer gebruik, aanspreeklik wees vir alle kostes vir elektrisiteit wat verbruik is tussen die datum waarop die toevoer gediskonnekteer is en die datum waar daar gevind is dat die elektrisiteitstoevoer weer gekonnekteer is, asook vir enige ander kostes wat in hierdie verband kan ontstaan. Verder behou die raad die reg voor om 'n gedeelte van of al die elektrisiteitsvoorsieningstoerusting te verwyder totdat die volle betaling ontvang is. Hierbenewens sal die verbruiker verantwoordelik wees vir al die koste wat met die herinstallering van sodanige elektrisiteitsvoorsieningstoerusting verband hou.

Tydlike diskonneksie en heraansluiting

- 31 (1) Die raad sal, op versoek van die verbruiker, die elektrisiteitstoevoer na die verbruiker se elektriese installasie tydelik diskonnekteer en dit heraansluit na die betaling van 'n bedrag soos deur die raad vir elke sodanige diskonneksie en gevolglike heraansluiting voorgeskryf.
- (2) In geval dit nodig sou word dat die munisipaliteit die elektrisiteitstoevoer na 'n verbruiker se elektriese installasie tydelik moet diskonnekteer en heraansluit, en die verbruiker op geen manier daarvoor verantwoordelik is dat dit gedoen moet word nie, sal die raad die betaling waarna hierbo verwys is, kwytsteld.
- (3) Die raad mag slegs onder uitsonderlike omstandighede die elektrisiteitstoevoer na enige perseel sonder kennisgewing diskonnekteer vir die doel van herstelwerk of die doen van toetse of vir enige ander wettige doel. Onder alle ander omstandighede sal voldoende kennisgewing geskied.

Tydlike elektrisiteitstoevoer

32. Dit sal 'n voorwaarde van die verskaffing van enige tydelike elektrisiteitstoevoer, soos omskryf in hierdie verordening, wees dat, indien daar gevind word dat sodanige elektrisiteitstoevoer inmeng met die doeltreffende en ekonomiese lewering van elektrisiteit aan ander verbruikers, die raad die reg sal hê om, na kennisgewing, of onder uitsonderlike omstandighede sonder kennisgewing, sodanige tydelike elektrisiteitstoevoer te eniger tyd te beëindig, en die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade wat die verbruiker as gevolg van sodanige beëindiging ly nie.

Tydlike werk

33. Elektriese installasies wat tydelike elektrisiteitstoevoer nodig het, sal nie direk of indirek aan die hooftoevoerleiding gekoppel word nie, buiten met die spesiale skriftelike toestemming van die raad. Volledige inligting in verband met die redes vir en die aard van sodanige tydelike werk sal die aansoek om die bogenoemde toestemming vergesel, en die raad kan sodanige toestemming weier of kan toestemming verleen op sodanige voorwaardes en bedinge as wat die raad wenslik en nodig mag ag.

Vermindering van lading

34. (1) Gedurende tye van spitslas, of in 'n noodgeval, of wanneer dit na die mening van die raad om enige rede nodig is om die lading op die elektrisiteitsvoorsieningstelsel van die munisipaliteit te verminder, mag die raad die elektrisiteitstoevoer na enige verbruiker se elektriese geiser of enige spesifieke toestel of die hele installasie sonder kennisgewing onderbreek en vir sodanige tydperk as wat die raad nodig ag, staak. Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade wat direk of indirek as gevolg van sodanige onderbreking en staking van die elektrisiteitstoevoer veroorsaak word nie.
- (2) Die raad mag sodanige apparate en toerusting as wat nodig geag mag word om uitvoering te gee aan die bepalings van subartikel (1) op die perseel van die verbruiker installeer, en die raad mag op enige redelike tyd die perseel

binnegaan vir die doel van die installering, inspeksie, toetsing, aanpassing en/of of verandering van sodanige apparate en toerusting.

- (3) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (2), sal die verbruiker of die eienaar, wat die geval ook al mag wees, tydens die installering van 'n elektriese geiser sodanige nodige akkommodasie en bedrading verskaf as wat die raad mag besluit nodig is om die later installasie van die apparaat en toerusting waarna in subartikel (2) verwys is, te vergemaklik.

Medium- en laespanningskakelgerei en -toerusting

35. (1) In gevalle waar elektrisiteit teen medium of lae spanning gelewer word, sal die voorsiening en installasie van die skakelgerei, kables en toerusting wat deel vorm van die verbruikersaansluiting deur die verbruiker betaal word, tensy anders goedgekeur deur die raad.
- (2) In die geval van mediumspanningselektrisiteitsvoorsiening, sal al sodanige toerusting deur die raad goedgekeur en geïnstalleer word.
- (3) Geen persoon sal mediumspanningskakelgerei sonder die skriftelike toestemming van die raad bedryf nie.
- (3) Alle aardverbinding en toetsing van mediumspanningtoerusting wat aan die munisipaliteit se netwerk gekoppel is, sal uitgevoer word deur of onder die toesig van die raad.
- (4) In die geval van laagspanningselektrisiteitsvoorsiening sal die verbruiker 'n laagspanningshoofskakelaar en/of enige ander toerusting wat deur die raad verlang word, verskaf en installeer.

Substasie-akkommodasie

36. Die raad mag, op sodanige voorwaardes as wat hy goed dink, van die eienaar vereis om akkommodasie te verskaf en in stand te hou wat 'n substasie sal insluit en wat sal bestaan uit 'n afsonderlike kamer of kamers wat uitsluitlik gebruik sal word vir die doel van die akkommodasie van mediumspanningskables en -skakelgerei, transformators,

laespanningkabels en –skakelgerei en ander toerusting wat nodig is vir die elektrisiteitslewering wat deur die aansoeker versoek is. Die akkommodasie sal geleë wees op 'n plek waartoe vrye, voldoende en onbeperkte toegang te alle tye beskikbaar is vir doeleindes wat verband hou met die bedryf en instandhouding van die toerusting.

Die munisipaliteit behou die reg voor om sy eie netwerke te voorsien uit sy eie toerusting wat in sodanige akkommodasie geïnstalleer is en indien addisionele akkommodasie deur die raad verlang word, sal sodanige addisionele akkommodasie op die munisipaliteit se koste deur die aansoeker verskaf word.

Bedradingsdiagram en -spesifikasie

37. (1) Wanneer meer as een elektriese installasie of elektrisiteitstoevoer van 'n gemeenskaplike hoofleiding of meer as een verdeelbord of meter vir enige gebou of blok geboue verlang word, sal die bedradingsdiagram vir die stroombane wat by die hoofskakelaar begin, asook 'n spesifikasie, op versoek in duplikaat aan die munisipaliteit verskaf word vir goedkeuring voordat die werk 'n aanvang neem.
- (2) Waar 'n elektriese installasie voorsien moet word vanaf 'n substasie op dieselfde perseel waarop die stroom van hoëspanning af omgeskakel word, of van een van die substasies van die munisipaliteit deur hoofleidings wat afsonderlik is van die algemene verspreidingstelsel, sal die verbruiker, indien dit verlang word, 'n volledige spesifikasie en tekeninge vir die aanleg wat geïnstalleer gaan word aan die raad stuur vir goedkeuring voordat enige materiaal in verband daarmee bestel word.

Gereedheidstoevoer

38. Niemand sal geregtig wees op gereedheidstoevoer van die munisipaliteit vir enige perseel wat 'n afsonderlike bron van elektrisiteitsvoorsiening het nie, buiten met die skriftelike toestemming van die raad en onderworpe aan sodanige voorwaardes en bedinge as wat deur die raad neergelê mag word.

Die verbruiker se toerusting vir gereedheidstoevoer in noodgevalle

39. (1) Geen toerusting vir gereedheidstoevoer wat ingevolge enige Regulasies

of vir sy eie bedryfsvereistes deur 'n verbruiker verskaf word, sal sonder die vooraf skriftelike goedkeuring van die raad aan enige installasie gekoppel word nie. Aansoek om sodanige goedkeuring sal skriftelik gedoen word en sal 'n volledige spesifikasie van die toerusting en 'n bedradingsdiagram insluit. Die toerusting vir gereedheidstoevoer sal so ontwerp en geïnstalleer word dat dit onmoontlik sal wees vir die munisipaliteit se hooftoevoerleiding om energie deur middel van terugvoer vanaf sodanige toerusting te kry. Die verbruiker sal verantwoordelik wees vir die verskaffing en installering van al sodanige beskermende toerusting.

- (2) Waar die verbruiker se toerusting vir gereedheidstoevoer volgens 'n spesiale ooreenkoms met die munisipaliteit aan die munisipaliteit se hooftoevoerleiding gekoppel mag word, en waar dit parallel daarmee bedryf word, sal die verbruiker verantwoordelik wees vir die verskaffing, installering en instandhouding van al die nodige sinchroniserings- en beskermende toerusting wat vir sodanige veilige parallelle werking tot die tevredenheid van die raad vereis word.

Omsendbriewe

40. Die raad mag van tyd tot tyd omsendbriewe uitreik waarin die vereistes in verband met kwessies wat nie spesifiek in die Regulasies of in hierdie verordening gedek word nie, maar wat nodig is vir die veilige, doeltreffende bedryf en bestuur van die lewering van elektrisiteit, uiteengesit word.

VERANTWOORDELIKHEDE VAN VERBRUIKERS

Die verbruiker moet elektriese installasie oprig en in stand hou

41. Enige elektriese installasie wat aan die hooftoevoerleiding gekoppel is of wat daaraan gekoppel gaan word, en enige byvoegings of veranderings wat van tyd tot tyd daaraan gemaak word, sal deur die verbruiker op sy eie koste en in ooreenstemming met hierdie verordening en die Regulasies voorsien, opgerig, in stand gehou en in goeie toestand gehou word.

Fout in elektriese installasie

42. (1) Indien enige fout wat 'n gevaar vir mense, lewende hawe of eiendom inhou in die elektriese installasie ontwikkel, sal die verbruiker die elektrisiteitsvoorsiening onmiddellik ontkoppel. Die verbruiker sal die raad sonder versuim daarvan in kennis stel en onmiddellik die nodige stappe doen om die fout reg te stel.
- (2) Die raad kan van die verbruiker verwag om enige uitgawes wat in verband met die fout in die elektriese installasie aangegaan is, terug te betaal.

Onderbreking van gebruik van elektrisiteitsvoorsiening

43. Ingeval 'n verbruiker die elektrisiteitsvoorsiening wil beëindig, sal hy/sy minstens twee volle werksdae voor die tyd die raad skriftelik in kennis stel van die beoogde beëindiging. Indien die verbruiker versuim om dit te doen, sal hy/sy aanspreeklik bly vir alle betalings wat gedoen moet word ingevolge die tarief vir die lewering van elektrisiteit totdat twee volle werksdae verstryk het nadat sodanige kennisgewing geskied het.

Verandering van bewoner

44. (1) 'n Verbruiker wat enige perseel ontruim, sal die raad nie minder nie as twee volle werksdae skriftelik kennis gee van sy/haar voorneme om die gebruik van elektrisiteitsvoorsiening te beëindig. Indien hy/sy versuim om dit te doen, bly hy/sy verantwoordelik vir sodanige voorsiening.

- (2) Indien die persoon wat okkupasie van die perseel oorneem, wil voortgaan om die elektrisiteitslewering te gebruik, sal hy/sy in ooreenstemming met die bepalings van artikel 5 van hierdie verordening aansoek doen om elektrisiteitsvoorsiening, en indien hy/sy versuim om binne tien werksdae vanaf okkupasie van die perseel aansoek te doen, sal die elektrisiteitsvoorsiening gestaak word en hy/sy sal teenoor die munisipaliteit aanspreeklik wees vir die elektrisiteitsvoorsiening vanaf die datum van okkupasie tot sodanige tyd wat voorsiening gestaak word.
- (3) Waar persele met voorafbetaalmeters toegerus is, sal enige persoon wat op daardie oomblik die perseel bewoon, as die verbruiker beskou word. Totdat hierdie persoon aansoek doen om elektrisiteitsvoorsiening, ingevolge artikel 5 van hierdie verordening, sal hy/sy aanspreeklik wees vir alle kostes en gelde wat ten opsigte van die meetpunt aan die munisipaliteit verskuldig is, asook vir enige uitstaande heffings en gelde, ongeag of dit deur daardie persoon laat oploop is of nie.

Diensapparaat

45. (1) Die verbruiker sal teenoor die munisipaliteit aanspreeklik wees vir al die kostes as gevolg van skade aan of verlies van enige meettoerusting, diensbeskermingstoestel, verbruikersaansluiting of ander apparaat op die perseel, tensy daar bewys kan word dat sodanige skade of verlies deur 'n natuurkrag of 'n handeling van of versuim deur die raad veroorsaak is, of dat dit deur 'n abnormaliteit in die elektrisiteitsvoorsiening aan die perseel veroorsaak is.
- (2) Indien die verbruiksleiding, meettoerusting of enige ander diensapparaat, wat die eiendom van die munisipaliteit is en voorheen gebruik is, gedurende die tydperk wat 'n installasie van die hooftoevoerleiding gediskonnekteer is, sonder die toestemming van die Munisipaliteit verwyder is of sodanig beskadig is dat dit gevaarlik is om dit weer te koppel, sal die eienaar of bewoner van die perseel die koste verbonde aan die opknapping en/of vervanging van sodanige toerusting dra.
- (3) Waar daar 'n gemeenskaplike meetpunt is, sal die aanspreeklikheid wat in subartikel (1) uiteengesit is, na die eienaar van die perseel afwentel.

- (4) Die bedrag verskuldig in gevolg subartikel (1) sal bevestig word deur 'n sertifikaat van die Munisipaliteit wat finaal en bindend sal wees.

SPEKIFIEKE VOORWAARDES VIR ELEKTRISITEITSVOORSIENING

Verbruikersaansluiting

46. (1) Die verbruiker sal die koste dra van die verbruikersaansluiting, soos goedgekeur deur die raad.
- (2) Nieteenstaande die feit dat die verbruiker die koste van die verbruikersaansluiting dra, sal eienaarskap van die verbruikersaansluiting wat deur die raad gelê of opgerig is, in die munisipaliteit vestig. Die munisipaliteit sal verantwoordelik wees vir die instandhouding van sodanige verbruikersaansluiting tot by die punt van voorsiening. Die verbruiker sal nie geregtig wees op enige vergoeding van die munisipaliteit ten opsigte van sodanige verbruikersaansluiting nie.
- (3) Die werk wat die raad op die verbruiker se koste vir 'n verbruikersaansluiting na die verbruiker se perseel doen, sal deur die raad bepaal word.
- (4) 'n Verbruikersaansluiting sal ondergronds gelê word, ongeag of die hooftoevoerleiding ondergronds gelê is of oorhoofs opgerig is, tensy 'n oorhoofse verbruikersaansluiting spesifiek deur die raad vereis word.
- (5) Die verbruiker sal op sy perseel sodanige kanale, draadbane, slote en hegstukke voorsien, aanbring en/of in stand hou as wat die raad nodig mag hê vir die installering van die verbruikersaansluiting.
- (6) Die geleier wat vir die verbruikersaanleg gebruik word, sal 'n dwarsnee oppervlakte hê volgens die grootte van die elektrisiteitsvoorsiening, maar dit sal nie minder wees as 10 mm² nie (koper of koperekwivalent), en alle geleiers sal dieselfde dwarsnee oppervlakte hê, tensy anders goedgekeur deur die raad.
- (7) Die raad sal, tensy anders goedgekeur, slegs een verbruikersaanleg aan elke geregistreerde erf voorsien. Ten opsigte van twee of meer persele wat aan een

eienaar behoort en op aangrensende erwe geleë is, mag 'n enkele massa-elektrisiteitsvoorsiening beskikbaar gemaak word mits die erwe gekonsolideer is en notarieel verbind is.

- (8) Enige bedekkings van 'n draadbaan wat die toevoerbaan van die voorsieningspunt tot by die meettoerusting dra, sal so gemaak word dat die munisipaliteit se seëls daarop pas.
- (9) In die meterkas sal die diensgeleier of kabel, wat die geval ook al mag wees, in 'n opsigtelike posisie eindig, en die totale lengte van die geleiers sal sigbaar wees wanneer die dekplate, indien teenwoordig, verwyder word.
- (10) In die geval van blokke geboue wat deur 'n aantal individuele verbruikers bewoon word, sal afsonderlike draadbane en geleiers of kables gelê word vanaf die gemeenskaplike meetkamer of meetkamers na elke individuele verbruiker in die blokke geboue. As alternatief sal die geleiers van die individuele stroombane, indien roetering gebruik word, duidelik geïdentifiseer word (elke 1,5 m saamgebind) oor die totale lengte daarvan.
- ^L11) Die verbruiker sal vir elke installasie, by die punt van lewering, 'n aardelektrode en 'n verbruikersaard terminaal voorsien wat aan mekaar verbind is. Indien van toepassing sal voorsieners aard aan verbruikers aardterminaal gekoppel word.
- ^L12) In gevalle waar elektrisiteit gelewer word aan winkels, kantore en wonings wat op dieselfde perseel geleë is, word sodanige winkels, kantore en wonings as aparte geboue beskou, en die gelde vir die lewering van elektrisiteit in verband daarmee, is soos deur die Raad kragtens artikel 18.1 vasgestel word.

Akkommodasie vir meettoerusting

- 47. (1) Die verbruiker sal, indien verlang deur die raad, akkommodasie in 'n goedgekeurde posisie, die meterbord en toereikende geleiers vir die munisipaliteit se meettoerusting, diensapparaat en beskermingstoestelle verskaf. Sodanige akkommodasie en beskerming sal verskaf en in stand gehou word tot die tevredenheid van die raad, op die verbruiker of die eienaar se koste, soos omstandighede dit vereis, en dit sal, in die geval van konvensionele meters,

geleë wees by 'n punt waartoe daar te alle tye vrye en onbeperkte toegang sal wees vir doeleindes wat met die bedryf en instandhouding van die dienstoerusting verband hou. Toegang op alle redelike tye sal verleen word vir die inspeksie van vooruitbetaalmeters.

- (2) Waar toerusting vir submeting geïnstalleer word, sal akkommodasie afsonderlik van die munisipaliteit se meettoerusting verskaf word.
- (3) Die verbruiker of, in die geval van 'n gemeenskaplike meterposisie, die eienaar van die perseel, sal voldoende elektriese beligting verskaf in die ruimte wat uitgesit is om die meettoerusting en diensapparaat te akkommodeer.
- (4) Waar, na die mening van die raad, die posisie van die meter, verbruikersaansluiting, beskermingstoestelle of hoofverdeelbord nie meer redelik toeganklik is nie of gevaarlik raak vir lewende wesens of eiendom, of op enige manier ongeskik raak, sal die verbruiker dit na 'n nuwe posisie verskuif en die koste van sodanige verskuiwing, wat teen 'n redelike spoed gedoen moet word, sal deur die verbruiker gedra word.
- (5) Die akkommodasie vir die munisipaliteit se meettoerusting en beskermingstoestelle mag, indien goedgekeur, die verbruiker se hoofskakelaar en hoofbeskermingstoestelle insluit. Geen ander apparaat as dié wat in verband met die elektrisiteitsvoorsiening en die gebruik van elektrisiteit gebruik word, sal in sodanige akkommodasie geïnstalleer of gestoor word nie, tensy goedgekeur.

LEWERINGSTELSELS

Ladingvereistes

48. Wisselstroomvoorsiening sal geskied soos voorgeskryf in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), en in die afwesigheid van 'n ooreenkoms oor die gehalte van voorsiening, soos uiteengesit in 'n toepaslike standaardspesifikasie.

Ladingbeperkings

49. (1) Waar die beraamde lading, bereken in terme van die

veiligheidsstandaard, nie meer as 15 kVA is nie, sal die elektriese installasie opgestel word vir tweedraad- enkelfasige elektrisiteitstoevoer, tensy anders goedgekeur deur die raad.

- (2) Waar driefasige vierdraad-elektrisiteitsvoorsiening verskaf word, sal die lading min of meer gebalanseer wees oor die drie fases, maar die maksimum ongebalanseerde lading sal nie meer as 15 kVA wees nie, tensy anders goedgekeur deur die raad.
- (3) Geen stroomverbruikende toestel wat inherent enkelfasig van aard is, en wat 'n bedryfsvermoë van meer as 15 kVA het, sal sonder vooraf goedkeuring deur die raad aan die elektriese installasie gekoppel word nie.

Steuring van ander mense se elektriese toerusting

50. (1) Geen persoon sal elektriese toerusting gebruik met ladingseienskappe wat, individueel of gesamentlik, aanleiding gee tot spanningswisselinge, bofrekwensiestrome of bofrekwensiespanning, of ongebalanseerde strome wat buite die toepaslike standaardspesifikasie val nie.
- (2) Die assessering van die steuring van ander mense se elektriese toerusting sal gedoen word deur middel van metings wat by die gemeenskaplike koppelpunt gedoen word.
- (3) Indien daar vasgestel sou word dat oormatige steuring inderdaad voorkom, sal die verbruiker, op sy/haar eie koste, die nodige toerusting installeer om die steuring uit te filtreer en om te verhoed dat dit die hooftoevoerleiding bereik.

Lewering aan motors

51. Tensy anders deur die raad goedgekeur, sal die bedryfsvermoë van motors soos volg beperk word:
  - (1) Beperkte grootte vir laagspanningsmotors –

Die bedryfsvermoë van 'n laagspanning- enkelfasige motor sal beperk word tot 2 kW en/of die aansitstroom sal nie meer as 70 A wees nie. Alle motors wat hierdie

perke oorskry, sal bewikkel word vir drie fases teen lae spanning of sodanige hoër spanning as wat verlang word.

L2) Maksimum aansit- en versnellingstroom van driefasige wisselstroommotors -

Die aansitstroom van driefasige laespanningsmotors wat toegelaat word, sal soos volg verband hou met die kapasiteit van die verbruiker se verbruikersaansluiting:

Geïsoleerde dienskabel, grootte in mm ² , koperekwivalent mm ²	Maksimum toelaatbare aansitstroom A	Maksimum bedryfsvermoë van motor in kW		
		Direk op die lyn (6x vol-lasstroom)	Sterdelta (2,5 x vol-lasstroom)	Ander maniere (1,5 x vol-lasstroom)
		kW	kW	kW
16	72	6	13,5	23
25	95	7,5	18	30
35	115	9	22	36,5
50	135	10	25	45
70	165	13	31	55
95	200	16	38	67
120	230	18	46	77
150	260	20	52	87

L3) Verbruikers met toevoer teen medium spanning –

In 'n installasie met toevoer teen medium spanning, sal die aansitstroom van 'n laagspanningsmotor beperk wees tot 1,5 keer die geskatte vol-lasstroom van die transformator wat elektrisiteit aan sodanige motor lewer. Die aansitinrigting vir mediumspanningsmotors sal onderworpe wees aan die goedkeuring van die Munisipaliteit.

Arbeidsfaktor

52. (1) Indien dit deur die raad verlang word, sal die arbeidsfaktor van enige lading gehandhaaf word tussen die grense 0,85 nalopend en 0,9 voorlopend..

- ⁴²) Waar, om aan die bepalings van subartikel (1) te voldoen, dit nodig is om arbeidsfaktorkorrigeerders te installeer, sal sodanige korrigeerders aan die individuele toestelterminale gekoppel word, tensy die korrigering van die arbeidsfaktor outomaties beheer word.
- ⁴³) Die verbruiker sal, op sy/haar eie koste, sodanige korrigeerders installeer.

Beskerming

- 53. Elektriese beskermingstoestelle vir motors sal so ontwerp wees dat dit doeltreffend volgehoue oorstroom en enkelfasering verhoed, waar van toepassing.

DIE MEET VAN ELEKTRISITEIT

Meting

- 54. (1) Die raad sal, op die verbruiker se koste in die vorm van 'n direkte heffing of voorgeskrewe fooi, meettoerusting met die toepaslike aanslag, by die meetpunt installeer vir die meet van die elektrisiteit wat gelewer word.
- (2) Buiten in die geval van meters vir voorafbetaalde elektrisiteit, sal die elektrisiteit wat 'n verbruiker gedurende enige metingsperiode verbruik, aan die einde van sodanige tydperk bepaal word deur die lesing van die toepaslike meter of meter wat deur die Munisipaliteit voorsien en geïnstalleer is, behalwe waar daar gevind word dat die meettoerusting defektief is, of indien die Munisipaliteit hom beroep op die bepalings van artikel 58(2) van hierdie verordening, in welke geval die verbruik vir die tydperk geskat sal word.
- (3) Waar daar verskillende tariewe gehef word vir elektrisiteit wat deur 'n verbruiker verbruik word, sal die verbruik afsonderlik gemeet word vir elke tarief.
- ⁴⁴) Die Munisipaliteit behou die reg voor om die lewering van elektrisiteit aan winkelsentrums en woonstelblokke, deelhuise en soortgelyke geboue vir die geboue as 'n geheel, of vir individuele eenhede, of vir groepe eenhede te meet.

- ^L5) Geen veranderings, herstelwerk of byvoegings by elektriese konneksies van enige beskrywing sal gemaak word aan die leweringskant van die metingspunt nie, tensy spesifiek skriftelik goedgekeur deur die Munisipaliteit of enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die Munisipaliteit.

Akkuraatheid van meting

55. (1) Daar sal aangeneem word dat 'n meter akkuraat meet indien daar bevind word dat die fout, wanneer die meter getoets word op die manier soos voorgeskryf in subartikel (5) hiervan, binne die perke van foute, soos bepaal in die toepaslike standaardspesifikasies, is.

- (2) Die raad sal die reg hê om die meettoerusting te toets. Indien daar deur toetsing of andersins vasgestel word dat sodanige meettoerusting defektief is, sal die raad-

(i) in die geval van 'n konvensionele meter, die rekening wat gelewer is, aanpas;

(ii) in die geval van meters vir voorafbetaalde elektrisiteit (a) 'n rekening lewer waar die meter te min geregistreer het, of (b) 'n gratis bewys uitreik waar die meter te veel geregistreer het;

in ooreenstemming met die bepalings van subartikel (6).

- ^L3) Die verbruiker sal daarop geregtig wees om die meettoerusting deur die raad te laat toets teen betaling van die voorgeskrewe bedrag. Indien daar bevind word dat die meettoerusting nie aan die akkuraatheidsvereistes van die stelsel, soos bepaal in die toepaslike standaardspesifikasie, voldoen nie, sal 'n aanpassing in ooreenstemming met die bepalings van subartikel (2) en (6) gemaak word, en die bogenoemde bedrag sal terugbetaal word.

- ^L4) In geval van 'n dispuut, sal die verbruiker die reg hê om op sy eie koste die meettoerusting waaroor die dispuut handel, deur 'n goedgekeurde onafhanklike toetsowerheid te laat toets, en die uitslag van sodanige toets sal finaal en bindend wees vir albei partye.

- ^L5) Meters sal getoets word op die manier waarvoor in die toepaslike standaardspesifikasies voorsiening gemaak word.
- ^L6) Wanneer daar ingevolge subartikel (2) of (3) 'n aanpassing gemaak word aan die elektrisiteitsverbruik wat op 'n meter geregistreer is, sal sodanige aanpassing gemaak word óf volgens die persentasiefout van die meter, soos bepaal deur die toets waarna in subartikel (5) verwys is, óf volgens 'n berekening deur die raad op grond van verbruiksdata wat in sy besit is. Waar van toepassing, sal daar voorsiening gemaak word vir seisoenale of ander wisseling wat 'n invloed op die verbruik van elektrisiteit kan hê.
- ^L7) Wanneer 'n aanpassing gemaak word soos bedoel in subartikel (6), mag die aanpassing nie 'n tydperk van drie (3) jaar voor die datum waarop agtergekom is dat die meettoerusting onakkuraat is, oorskry nie. Die toepassing van hierdie artikel sluit die verbruiker nie daarvan uit om oorbetalings vir 'n drie (3) jaar tydperk te eis indien die verbruiker die eis in 'n normale regsproses kan bewys nie.
- ^L8) Waar die werklike lading van 'n verbruiker tot so 'n mate verskil van die aanvanklike geskatte lading waarvoor ingevolge artikel 8(1) voorsiening gemaak is dat die raad dit nodig ag om die meettoerusting te verander of te vervang om te pas by die lading, sal die koste van sodanige verandering of vervanging deur die verbruiker gedra word.

(9) a) Voordat die raad enige opwaartse aanpassings ingevolge subartikel (6) maak, sal die raad -

- (i) die verbruiker skriftelik in kennis stel van die geldwaarde van die aanpassing wat gemaak gaan word, asook die redes waarom die aanpassings nodig is;
- (ii) in sodanige kennisgewing voldoende besonderhede verskaf om die verbruiker in staat te stel om versoë te rig, en
- (iii) in sodanige kennisgewing 'n beroep op die verbruiker doen om binne

21 dae, of sodanige langer tydperk as wat die raad mag toelaat, skriftelik redes, indien enige, te verstrek waarom sy/haar rekening nie aangepas moet word soos in die kennisgewing gemeld nie.

- (b) Indien die verbruiker sou versuim om gedurende die tydperk waarna in subartikel 9(a)(iii) verwys is, enige verhoë te rig, sal die raad daarop geregtig wees om die rekening aan te pas soos in kennis gestel in subartikel 9(a)(i).
- (c) Die raad sal enige redes wat ingevolge subartikel (9)(a) deur die verbruiker verstrek word, oorweeg, en sal, indien die raad tevrede is dat grondige redes aangevoer is, die nodige aanpassings aan die rekening aanbring.
- (d) Indien die raad na oorweging van die verhoë deur die verbruiker besluit dat sodanige verhoë nie grondige redes bevat vir die aanpassing van die geldwaarde wat ingevolge subartikel (6) vasgestel is nie, sal die raad daarop geregtig wees om die rekening aan te pas soos in kennis gestel ingevolge subartikel 9(a)(i), onderworpe aan die verbruiker se reg om ingevolge artikel 62 van die Wet op Munisipale Stelsels, 2000, appèl teen die besluit van die raad aan te teken.

Die lees van konvensionele meters

- 56. (1) Tensy anders voorgeskryf, sal konvensionele meters gewoonlik ge lees word met intervalle van een maand.
- (2) Indien die konvensionele meter om enige rede nie ge lees kan word nie, mag die raad 'n rekening met 'n geskatte lesing lewer. Die elektriese energie wat verbruik is, sal in 'n volgende rekening aangepas word volgens die elektriese energie wat werklik verbruik is.
- (3) Wanneer 'n verbruiker 'n eiendom ontruim en dit nie moontlik is om 'n finale lesing te neem nie, kan 'n raming van die verbruik gemaak word en die finale rekening kan daarvolgens gelewer word.
- ^L4) Indien 'n spesiale lesing van 'n meter deur 'n verbruiker verlang word, kan dit verkry word na betaling van die voorgeskrewe bedrag.

- ^L5) Indien enige berekenings-, lees- of meetfout ontdek word ten opsigte van enige rekening wat aan 'n verbruiker gelewer is, sal die fout in volgende rekeninge reggestel word. Enige sodanige regstelling sal net van toepassing wees op rekeninge vir 'n tydperk van 6 maande voor die datum waarop die fout in die rekeninge ontdek is, en sal gebaseer word op die werklike tariewe wat gedurende daardie tydperk van toepassing was. Die toepassing van hierdie artikel verhoed nie die verbruiker om oorbetalings vir enige langer tydperk terug te eis indien die verbruiker in staat is om die eis in 'n normale regsding te bewys nie.

Die meet van voorafbetaalde elektrisiteit

57. (1) Geen terugbetaling van die bedrag wat vir die aankoop van elektrisiteitskrediet aangebied is sal by die verkooppunt gemaak word nadat die proses waardeur die bewys vir die voorafbetaalde elektrisiteit geproduseer word, aan die gang gesit is nie.
- (2) Afskrifte van bewyse wat voorheen uitgereik is vir die oordra van krediet na die meter vir voorafbetaalde elektrisiteit, kan op versoek van die verbruiker uitgereik word.
- (3) Wanneer 'n verbruiker enige perseel waar 'n meter vir voorafbetaalde elektrisiteit geïnstalleer is ontruim, sal die raad geen terugbetaling aan die verbruiker maak vir die krediet wat op die meter oorbly nie.
- (4) Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir die herstel van krediet in 'n vooruitbetaalmeter ten opsigte van krag wat verlore gegaan het as gevolg van peutery met die meter, die verkeerde gebruik of misbruik van meters en/of bewyse vir voorafbetaalde elektrisiteit, nie.
- (5) Waar 'n verbruiker aan die munisipaliteit geld verskuldig is vir elektrisiteit wat verbruik is of vir enige ander diens wat deur die munisipaliteit gelewer is (met inbegrip van belasting) of vir enige bedrae wat voorheen gehef is in verband met enige diens wat gelewer is, mag die raad 'n persentasie aftrek van die bedrag wat aangebied word om die bedrag wat aan die munisipaliteit verskuldig is te

verminder, soos uiteengesit in die artikel 5-ooreenkoms vir die lewering van elektrisiteit.

- (6) Die raad mag, volgens sy diskresie, handelaars vir die verkoop van krediet vir meters vir voorafbetaalde elektrisiteit aanstel en sal nie die voortgesette bedryf van enige handelaar waarborg nie.

ELEKTRIESE KONTRAKTEURS

58. Benewens die vereistes van die Regulasies, sal die volgende vereistes van toepassing wees:

- (1) Waar daar by die raad aansoek gedoen is om nuwe of verhoogde elektrisiteitslewering, mag die raad volgens sy diskresie kennisgewing aanvaar van die voltooiing van enige gedeelte van 'n elektriese installasie, waarvan die stroombaaninrigting toelaat dat die elektriese installasie in goed gedefinieerde afsonderlike gedeeltes verdeel kan word, en sodanige gedeelte van die elektriese installasie mag, volgens die diskresie van die raad, geïnspekteer, getoets en aan die hooftoevoerleiding gekoppel word asof dit 'n volledige installasie is.

- (2) Die ondersoek, toets en inspeksie wat volgens die diskresie van die raad uitgevoer kan word, onthef op geen manier die elektriese kontrakteur/geakkrediteerde persoon of die gebruiker of verhuurder, wat die geval ook al mag wees, van sy verantwoordelikheid vir enige defek in die installasie nie. Sodanige ondersoek, toets en inspeksie sal onder geen omstandighede (selfs waar die elektriese installasie aan die hooftoevoerleiding gekoppel is) beskou word as 'n aanduiding of waarborg dat die elektriese installasie doeltreffend en met die mees geskikte materiaal vir die doel uitgevoer is nie, of dat dit in ooreenstemming met hierdie verordening of die veiligheidstandaard is nie. Die munisipaliteit sal nie verantwoordelik gehou word vir enige defek of fout in sodanige elektriese installasie nie.

59. Die munisipaliteit sal nie verantwoordelik gehou word vir werk wat deur die elektriese kontrakteur/geakkrediteerde persoon op die verbruiker se perseel gedoen is nie en sal op geen manier verantwoordelik wees vir enige verlies of skade wat veroorsaak kan word deur brand of deur enige ongeluk as gevolg van die toestand van die bedrading op die perseel nie.

DIE KOSTE VAN WERK

60. Die munisipaliteit mag skade wat deur die oortreding van hierdie verordening of as gevolg van 'n oortreding van hierdie verordening veroorsaak is, herstel of goedmaak. Die koste van enige sodanige werk wat deur die munisipaliteit gedoen is en wat nodig was as gevolg van die oortreding van hierdie verordening, sal wees vir die rekening van die persoon wat strydig met hierdie verordening opgetree het.

STRAFBEPALINGS

61. 1) Enige persoon wat enige van die bepalings van artikel 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 en 30 van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, sal skuldig wees aan 'n oortreding en by skuldigbevinding strafbaar met-
- ^L2) 'n boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande, of met sodanige gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete of met beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf en,
  - ^L3) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf van 10 dae, of met sodanige addisionele gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete of met beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur en,
  - ^L4) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

BYLAE 1

"toepaslike standaardspesifikasie" beteken

SABS 1607 Elektromeganiese wattuurmeters,

SABS 1524 Deel 0,1 & 2 - Elektrisiteits dispensing stelsels,

SABS IEC 60211 Maximum demand indicators, Class1.0,

SABS IEC 60521 Alternating current electromechanical watt-hour meter
(Classes 0.5, 1 & 2),

SABS 0142 Code of practice for die wiring of premises;

NRS 047 National Rationalised Specification for the Elektrisiteit Supply - Quality
of Service

NRS 048 National Rationalised Specification for the Electricity Supply - Quality of
Supply, and

NRS 057 Elektrisiteit Metering: Minimum Requirements

Munisipale Kantore

Donkinstraat 112

Privaatsak 582

Beaufort-Wes

6970

DE Welgemoed

Munisipale Bestuurder